

Ecologische quickscan

Wieringerwaardweg 1 te Wieringerwaard

In het kader van de Wet natuurbescherming

In opdracht van Jongens De Wit

In opdracht van:

Naam : Jongens De Wit
Contactpersoon : Edo de Wit
Postadres : Zijperweg 22
Postcode + plaats : 1742NE Schagen

Datum : 21/03/2023
Onderzoekers : E. Swart
Opgesteld door : E. Swart
Gecontroleerd door : T.F. Arevalo
Status : Definitief
Versie : 1
Geldigheidsduur : 3 jaar

Smit Groenadvies BV

Adres : Harmenkaag 11
1741 LA Schagen
Telefoonnummer : 0224 75 12 75
E-mail : natuur@smitgroenadvies.nl
Internet : www.smitgroenadvies.nl

Disclaimer

* Natuur is onvoorspelbaar. Het is mogelijk dat ondanks de zorgvuldige voorbereiding en onderzoek toch beschermde soorten worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden. In dat geval heeft de uitvoerder een zorgplicht en is verantwoordelijk voor de verdere gang van zaken. In de wet is namelijk vastgelegd dat de wettelijke zorgplicht voor de aanwezige natuur gedurende het gehele plan-, uitvoerings- en beheertraject de verantwoordelijkheid is van de opdrachtgever.

Bij twijfel of er beschermde soorten en/of vaste rust-, verblijf- en voortplantingsplaatsen voorkomen in het plangebied moet altijd nader onderzoek worden uitgevoerd.

****** Voor het uitvoeren van het onderzoek gebruiken wij onder andere gegevens van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). De NDFF ontwikkelt zich naar open data, met consequenties voor de invoer en het gebruik van NDFF-data. De data die wij verkrijgen met het uitvoeren van het onderzoek in deze offerte zullen wij op termijn moeten delen met het NDFF. Deze data wordt dan (deels) publiekelijk toegankelijk. Wanneer u deze offerte accepteert, geeft u akkoord voor het delen van de verkregen onderzoeksgegevens.

Inhoud

1	INLEIDING	4
1.1	Doel van de quickscan	4
1.2	Gebiedsbeschrijving	4
1.3	Leeswijzer	5
2	EINDOORDEEL	6
2.1	Conclusie	6
2.2	Advies	6
3	ONDERZOEKSMETHODE	8
3.1	Doel van het onderzoek	8
3.2	Veld- en bureauonderzoek	8
3.3	Werkwijze	8
4	BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	9
4.1	Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied	9
4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden in de omgeving van het plangebied	9
5	RESULTATEN UIT VELD- EN BUREAUONDERZOEK	12
5.1	Vleermuizen	12
5.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	13
5.3	Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	15
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	16
5.5	Grondgebonden zoogdieren	16
5.6	Dagvlinders en libellen	16
5.7	Beplanting	16
5.8	Conclusie resultaten	16
6	EFFECTEN	17
6.1	Vleermuizen	17
6.2	Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	17
6.3	Natura 2000-gebieden	17
7	LITERATUUR	18
	BIJLAGES	19
	Bijlage I Wettelijk kader	19
	Bijlage II Beknopte samenvatting Wet natuurbescherming	21

1 Inleiding

Jongens De Wit B.V. is voornemens de woning aan Wieringerwaardweg 1 te Wieringerwaard te slopen en hier een nieuwbouwwoning te plaatsen. In opdracht van Jongens de Wit BV is een ecologisch onderzoek uitgevoerd door Smit Groenadvies. Hierbij zijn de werkzaamheden getoetst aan de Wet natuurbescherming (Wnb). Hierbij is gelet op het voorkomen van beschermde soorten, beschermde gebieden en het voorkomen van geschikt leefgebied rondom het plangebied.

De Wnb legt enkele verplichtingen op bij langdurig beheer en ruimtelijke ingrepen in de natuur. De wet verplicht de initiatiefnemer op de hoogte te zijn van mogelijke beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het doel van de wet is dat de inheemse flora en fauna in stand blijft. Door deze natuurwaarden vooraf te onderzoeken, wordt schade aan beschermde soorten voorkomen of beperkt. Als schade niet te voorkomen is, moet de initiatiefnemer een ontheffing aanvragen.

1.1 Doel van de quickscan

Het doel van de flora- en faunascan is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de natuurwetgeving.

1.2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied betreft een landelijk gelegen perceel met een losstaande woning aan de Wieringerwaardweg 1 te Wieringerwaard. Rondom de bij het pand behorende tuin staan bomen. Naar het noorden liggen weilanden gevolgd door een weg, akkervelden en daarachter een camping met bomen en water elementen (circa 500 meter afstand). Aan de overkant van de weg naar het zuiden is een boerderij met stallen en schuren met daarachter weilanden en akkervelden. In oostelijke richting, liggen weilanden met aangrenzende bosschages en een doorlopende weg. Daarachter ligt een natuurschool met moestuinen, slootjes, poeltjes gevolgd door het Waardkanaal (op circa 400 meter afstand).

Het plangebied betreft in het bijzonder de bebouwing. Het plangebied staat niet in het monumentenregister en maakt geen deel uit van een beschermd stadsgezicht.

Figuur 1: Het plangebied (rode kader) aan de Wieringerwaardweg 1 te Wieringerwaard.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de aanbevelingen en conclusie behandeld. Op basis van welke beschermde soorten er mogelijk aanwezig zijn en wat de effecten van de werkzaamheden op deze soorten zijn, volgt het advies. In hoofdstuk 3 wordt de onderzoeksmethode beschreven. Er wordt ingegaan op het doel van het onderzoek en de gevolgde methode voor de bureaustudie en het veldonderzoek. In hoofdstuk 4 wordt behandeld of beschermde natuurgebieden voorkomen in de omgeving van het plangebied. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het bureauonderzoek gekoppeld aan de resultaten van het veldonderzoek, hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten en potentiële functies van het plangebied voor deze soorten. In hoofdstuk 6 worden conclusies getrokken over de effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten.

2 Eindoordeel

In dit hoofdstuk staan de hoofdlijnen van het rapport. Welke beschermde soorten zijn mogelijk aanwezig, wat zijn de effecten van de werkzaamheden op beschermde soorten en hieruit volgend advies.

Tabel 1 | De tabel weergeeft de potentiële aanwezigheid, biotoop en advies voor de uitvoer van de werkzaamheden per soortgroep.

Beschermde, niet vrijgestelde soorten		Potentieel aanwezig binnen het plangebied	Biotoop	Advies
Vleermuizen	<i>verblijfplaats</i>	Ja	Ventilatie-roosters, gebroken dakpannen	Aanvullend onderzoek (gebouwbewonende vleermuizen)
	<i>foerageergebied</i>	Ja	Groenelementen	Geen effect te verwachten
	<i>vliegrouwe</i>	Ja	Watergangen bomenrijen	Geen effect te verwachten
Vogels met jaarrond beschermd nest		Nee	-	-
Vogels zonder jaarrond beschermd nest		Ja	Bebouwing/bomen	Werkzaamheden uitvoeren buiten broedperiode (15 maart - 15 sept)
Natura 2000-gebieden		Ja	Stikstofdepositie	AERIUS-berekening

2.1 Conclusie

Naar aanleiding van de resultaten van bureau- en veldonderzoek kunnen conclusies worden getrokken over de aanwezigheid van beschermde soorten, de verwachte effecten door de voorgenomen werkzaamheden en het daaruit voortvloeiende advies (Tabel 1). Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig voor kleine en grote gebouwbewonende vleermuizen (zoals de gewone- en ruige dwergvleermuis en de laatvlieger). De potentiële verblijfplaatsen van deze soorten gaan verloren tijdens de werkzaamheden.

Het plangebied en direct aangrenzende omgeving is echter wel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels en voor vogels (met jaarrond beschermd) nesten als de huismus en (gier)zwaluw, maar vogels met jaarrond beschermd nesten worden niet verwacht.

Verder dient rekening te worden gehouden met broedvogels zonder jaarrond beschermd nesten. De bebouwing in het plangebied bevat geschikt verblijf- en broedgebied voor vogels zonder jaarrond beschermd nesten. Nesten in de naast gelegen bomen worden mogelijk verstoord door trillingen, licht en/of geluid als gevolg van de geplande werkzaamheden.

Het plangebied bevindt zich op korte afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied "Waddenzee". Voor doelsoorten die zich in dit Natura 2000-gebied bevinden hoeven geen verdere vervolgstappen genomen te worden gezien de werkzaamheden van tijdelijke aard zijn en worden geen negatieve effecten verwacht door verstoring van licht, geluid en trilling vanwege de afstand. Gezien de werkzaamheden mogelijk een toename in stikstofdepositie teweegbrengen dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden.

2.2 Advies

Met de uitvoering van de werkzaamheden gaan mogelijk vleermuisverblijfplaatsen verloren. Er dient aanvullend onderzoek naar kleine en grote gebouwbewonende vleermuizen te worden gedaan volgens de landelijk geldende protocollen. Aan de hand van het aanvullende onderzoeken kan bepaald worden of de werkzaamheden ontheffingsplichtig zijn.

Voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten is het advies om de werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren.. Als binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient voorafgaand aan de werkzaamheden door een ecologische deskundige gecontroleerd te worden of broedende vogels aanwezig zijn binnen het plangebied.

De zorgplicht uit de Wet natuurbescherming (samengevat in, niet opzettelijke doden en verstoren van soorten en gebieden) dient altijd in acht genomen te worden (bijlage I). Deze geldt ook als er een vrijstelling is voor een soort of als een ontheffing verleend is.

3 Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het doel van het onderzoek en de gevolgde methode voor de bureaustudie en het veldonderzoek.

3.1 Doel van het onderzoek

Het doel van de flora- en faunascan is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de natuurwetgeving. Gekeken wordt naar welke middelen gebruikt zijn om te komen tot een advies ten aanzien van de geplande werkzaamheden.

3.2 Veld- en bureauonderzoek

Om eventuele strijdigheden met de Wnb te kunnen aantonen is een verkennende scan uitgevoerd van het plangebied en de directe omgeving (<1km). Hierbij is onderzocht wat de afstand tot beschermde natuurgebieden is en welke effecten de geplande werkzaamheden hierop kunnen hebben. Middels een veldverkenning en gegevens van Nationale Databank Flora en Fauna en waarneming.nl is de aanwezigheid van leefgebied van beschermde soorten geanalyseerd. Het aantonen of uitsluiten van een leefgebied van een beschermde soort is van belang om de potentiële negatieve effecten van de werkzaamheden te kunnen beoordelen. Aanvullend worden waargenomen soorten genoteerd. Deze waarnemingen zijn uit de aard der zaak niet volledig.

Het plangebied is bezocht op 10 maart 2023 om 11:39 en is uitgevoerd door E. Swart. Tijdens het bezoek waren de volgende weersomstandigheden:

- Temperatuur: 3 °C
- Bewolking en bedekkingsgraad: 100% bewolkt
- Neerslag: Lichte regen
- Windrichting en windkracht: ZW, 5 Beaufort

3.3 Werkwijze

Om bovenstaand doel te bereiken, zijn de volgende werkstappen doorlopen:

- bureaustudie;
- veldverkenning in het plangebied waarbij een analyse is gemaakt van de aanwezige leefgebieden. Het leefgebied is een indicatie van welke beschermde soorten zijn te verwachten.
- aanvullend worden waargenomen soorten genoteerd. Deze waarnemingen zijn uit de aard der zaak niet volledig;
- opstellen van een lijst van de mogelijk voorkomende beschermde soorten;
- effectanalyse;
- formuleren van een conclusie of er sprake is van een conflict met de Wet natuurbescherming;
- zo nodig: advies voor nader onderzoek;
- zo nodig: advies met betrekking tot mitigerende en compenserende maatregelen.

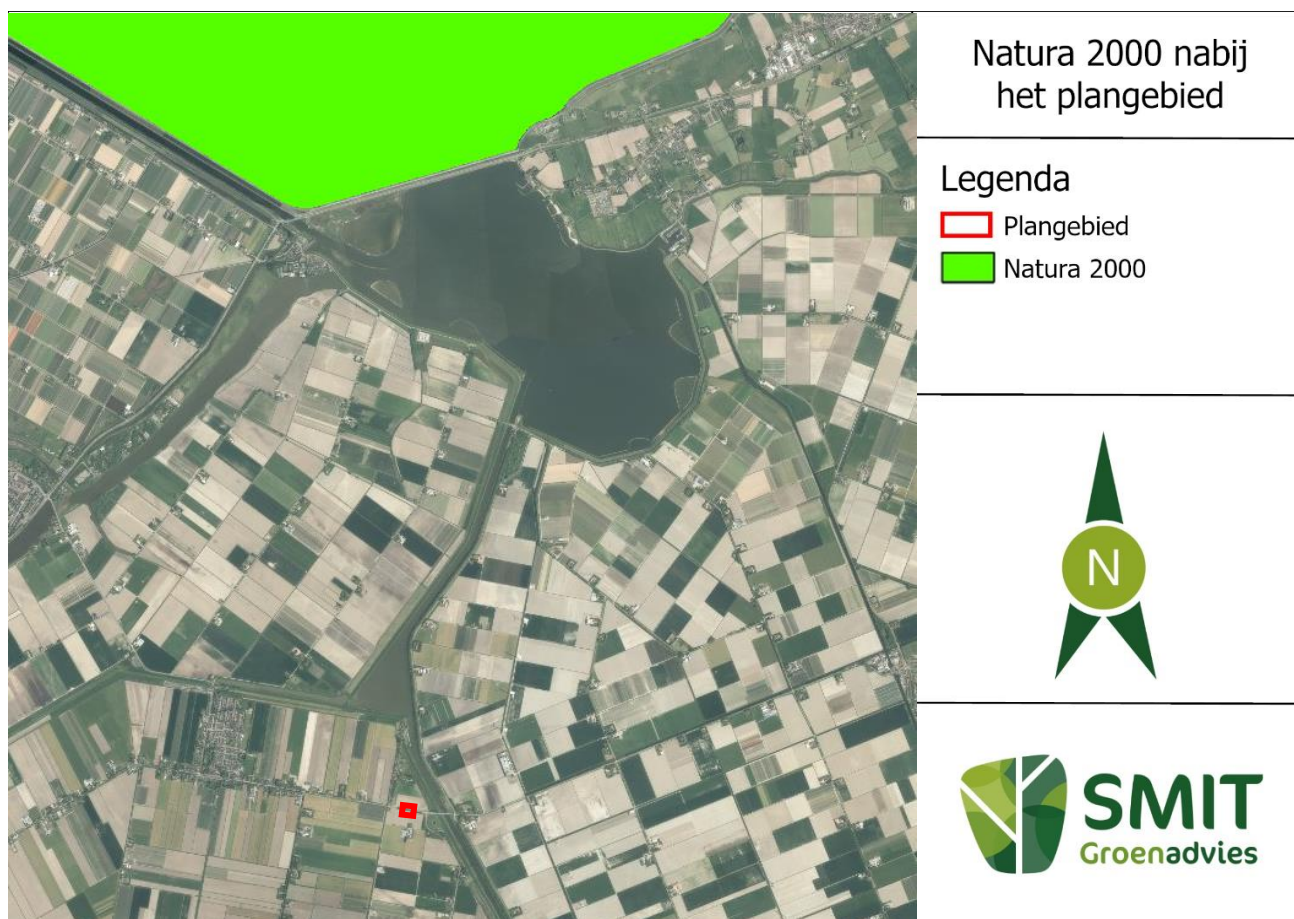

4 Beschermde natuurgebieden

Tijdens de bureaustudie is gekeken naar de vraag of natuurgebieden in de omgeving van de planlocatie voorkomen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de Natura 2000-gebieden en de Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden. Hierbij wordt gekeken naar de afstand van deze gebieden tot het plangebied. Zo kan bepaald worden of de geplande werkzaamheden mogelijk invloed hebben op de natuurwaarden van de beide gebieden.

4.1 Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied

Het plangebied ligt tussen de zes tot vijftien kilometer afstand van meerdere Natura 2000-gebieden die onder de bescherming van de Wet natuurbescherming vallen (Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn) waaronder de Waddenzee, Duinen Den Helder-Callantsoog, Noordzeekustgebied en IJsselmeer. De Waddenzee is het dichtstbijzijnde en ligt 6,5 kilometer ten noorden van het plangebied (Figuur 2). Vanwege deze afstand valt een effect op de instandhoudingsdoelstellingen, van doelsoorten en habitattypen die in het kader van de Wet natuurbescherming aangewezen zijn, als gevolg van verstoring door geluid, licht en andere verstoringfactoren niet te verwachten. Gezien de aard en doorlooptijd van de werkzaamheden valt extra stikstofdepositie te verwachten. Effect door het toedoen van stikstofdepositie moet daardoor berekend worden met een AERIUS-berekening.

Figuur 2 | Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) ten opzichte van Natura-2000 gebieden (groen gemarkeerd). De Waddenzee ligt 6,5 kilometer ten noorden van het plangebied.

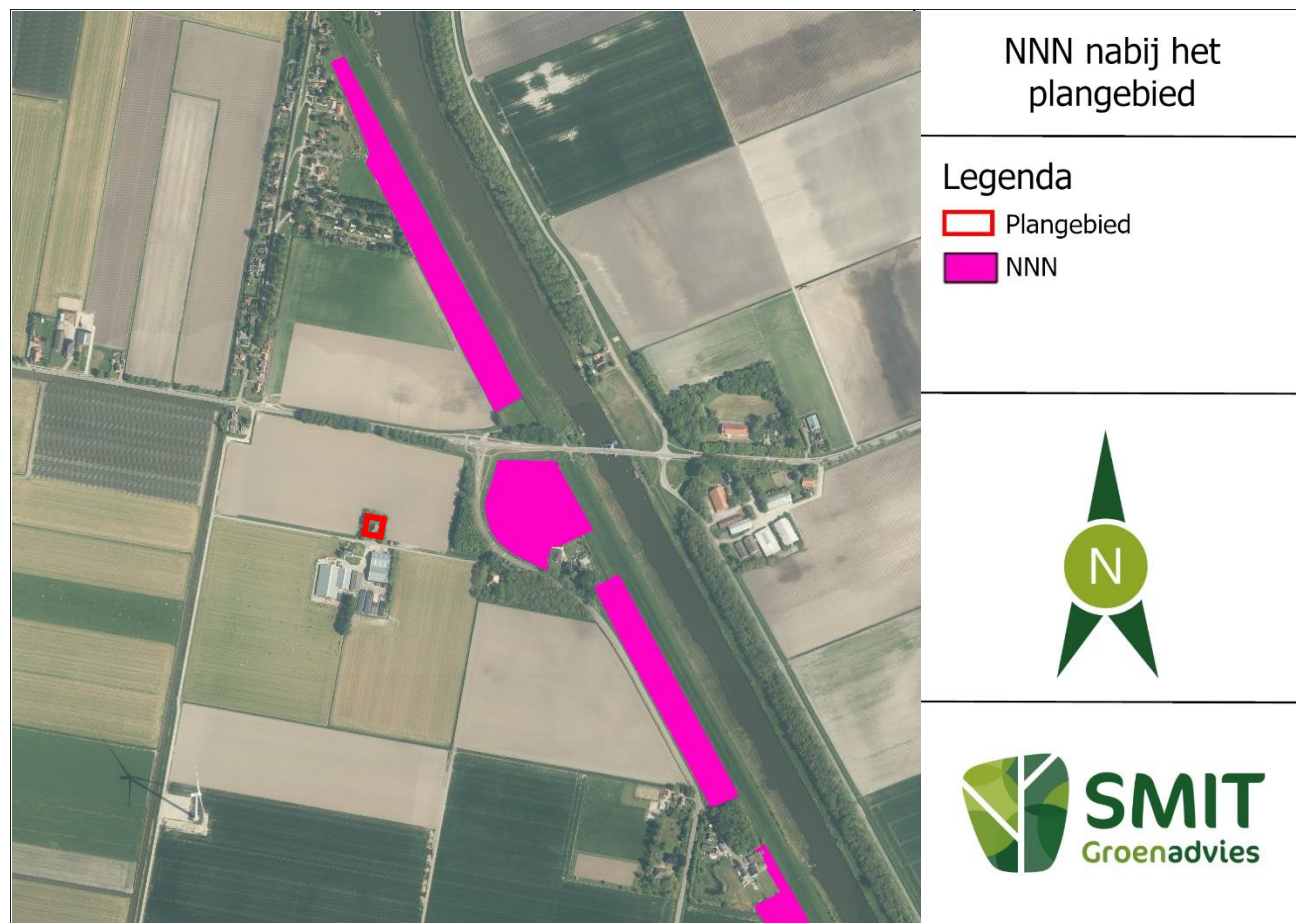
4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden in de omgeving van het plangebied

Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden zijn aangewezen gebieden waarin de natuur voorrang heeft, ook grote wateren met natuurwaarden zijn meegenomen. De provincie werkt aan het behoud en de ontwikkeling van deze gebieden. Dit wordt gedaan in samenwerking met natuur beherende organisaties, boeren, gemeenten en

waterschappen. Het doel is een betere verbinding tussen natuurgebieden en het omliggende agrarisch gebied ter vervolmaking van de biodiversiteit.

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied (Figuur 3). De dichtstbijzijnde NNN-gebied 'Stapstenen Waardkanaal' ligt op 200 meter afstand. De Stapstenen vormen een belangrijke schakel in de waterrijke verbindingen tussen de natuurgebieden in de Kop van Noord-Holland. Door de afstand en de afwezigheid van wateren in het plangebied en het type geplande werkzaamheden gaat geen oppervlakte verloren van het NNN-netwerk en vindt geen versnippering plaats tussen de NNN-gebieden. Vanwege de afstand en gezien de aard van de werkzaamheden zijn geen negatieve effecten op NNN-gebieden te verwachten.

Figuur 3 | Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) op 200 meter afstand van de NNN-gebied "Stapstenen Waardkanaal" (paars gemarkeerd).

5 Resultaten uit veld- en bureauonderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten die verkregen zijn uit de bureaustudie gecombineerd met gegevens uit het veldonderzoek naar beschermde soorten. Via verspreidingsgegevens van historische waarnemingen (2018 tot heden) is gekeken of beschermde diersoorten voorkomen. Tijdens het veldonderzoek is gekeken naar spleten, gaten en sporen die zouden kunnen dienen als vaste verblijfplaats voor potentieel aanwezige beschermde soorten. Dakrand, dakpannen en dakgoten zijn goed nagekeken voor nestmateriaal. Dakranden bieden nestmogelijkheden voor gebouwbewonende soorten als (boeren- en gier)zwaluw en huismus. De te verwachten soorten worden hieronder per soortgroep nader behandeld.

5.1 Vleermuizen

Uit verspreidingsgegevens van de NDFP zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Dit zijn gebouw gebonden soorten die vaak in spouwmuren, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen verblijfplaatsen hebben. De bebouwing in het plangebied beschikt niet over spouwmuren en loopt over de volledige lengte van het dak een dakrand alwaar vleermuizen geen toegang hebben tot onder de dakpannen (Figuur 4 en 6). Vleermuizen hebben circa drie meter hoogte nodig voor in- en uitvliegen. In de te slopen gebouw zijn gaten (onder dakrand) en spleten (ventilatioeroosters, rondom dakkapel, onder loodslab) waargenomen die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen (Figuur 4). De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 4 | Spleten, gaten en ventilatioeroosters die toegang geven tot potentiële verblijfplaatsen (rode kaders).

Verder zijn in de omgeving een aantal lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als foerageer- en vliegroute voor vleermuizen, zoals de watergangen en boomlijnen. De waarschijnlijk aanwezige vliegroutes en foerageergebieden blijven bij de werkzaamheden gehandhaafd. Bovendien zijn voldoende gelijkwaardige alternatieven in de omgeving aanwezig waardoor de aanwezige vliegroutes en foerageergebieden als niet-essentieel worden beschouwd (Figuur 5).

Figuur 5 | Geschikte foerageer- en vliegroutes van vleermuis langs lijnvormige structuren (rode lijnen) nabij het plangebied (blauwe kader).

5.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

Uit verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen van vogels met jaarrond beschermde nesten gedaan. In totaal zijn twee huismussen en één spreeuw waargenomen in de omgeving van het plangebied (afstand >700 meter) maar geen gierzwaluwen. Dit zijn soorten die hun verblijfplaatsen in

gebouwen maken. Overige soorten waarvan verspreidingsgegevens bekend zijn, zoals ekster, groene specht, grote bonte specht, pimpelmees, buizerd en boomkruiper, zijn boom-/struikbewoners.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar nestmogelijkheden in en rondom het plangebied.

Huismus: Bij de dakrand bevinden zich beschadigde dakpannen welke potentieel als broedplaats voor de huismus kunnen dienen. Bij de onderste rand van de dakpannen van het gebouw zit een open ruimte welke toegankelijke is via de regengoot welke langs de gehele lengte van de dakrand loopt (Figuur 4). Deze ruimtes biedt nestmogelijkheden voor gebouwbewonende soorten. Tijdens het veldonderzoek zijn geen huismussen aangetroffen en zijn geen sporen of nesten waargenomen. In combinatie met de ligging van het plangebied (afgelegen bebouwing in buitengebied) biedt dit onvoldoende potentiële broedplaatsen voor huismuskolonies. Hiermee kan de aanwezigheid van deze soort worden uitgesloten.

Gierzwaluw: Bij de dakrand bevinden zich beschadigde dakpannen welke potentieel als broedplaats voor de gierzwaluw kunnen dienen. Gezien de aanwezigheid van de voorliggende uitstekende dakrand is echter geen voldoende vrije in- en uitvliegruimte voor deze soort beschikbaar waardoor de potentiële broedplaatsen ongeschikt zijn voor de gierzwaluw (Figuur 6). Zodoende kan de aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied op voorhand worden uitgesloten.

De broedvogels waarvan het nest eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Nesten zijn op de onderzoekslocatie niet aangetroffen. Er zijn geen boomholtes aangetroffen in het plangebied. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben.

Gedurende het veldbezoek is de pimpelmees waargenomen.

Figuur 6 | Geschikte locaties voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten in gebouw – onder dakpannen, deze zijn ongeschikt voor vleermuizen en gierzwaluwen omdat er geen in- en uitvliegruimte is (<1 meter ruimte rode pijlen).

5.3 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat er vogels zonder jaarrond beschermde nesten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals de meerkoet, kauw, merel, nijlgans, roerdomp, tiftjaf en wilde eenden. De aanwezigheid van watervogels binnen het plangebied valt op voorhand uit te sluiten gezien de afwezigheid van waterlichamen binnen het plangebied

Het plangebied bevat over geschikt broedbiotoop (onder dakpannen, dakgoot) en voldoende schuilmogelijkheden voor vogels zonder jaarrond beschermde nesten waardoor de aanwezigheid van deze soortgroep niet op voorhand kan worden uitgesloten. Ook is rondom het plangebied geschikt bevonden als foerageergebied en jachtgebied voor diverse soorten uit deze soortgroep. Gezien de aanwezigheid van voldoende gelijkwaardig jacht- en foerageergebied

in de omgeving van het plangebied kan het plangebied als non-essentieel jacht- en foerageergebied worden gezien. Op voorhand valt niet uit te sluiten dat het plangebied deel uitmaakt van het broedgebied van vogels zonder jaarrond beschermde nesten. Gedurende het veldbezoek is de vink waargenomen.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

In de NDFF zijn geen waarnemingen van amfibieën, reptielen en vissen bekend in de omgeving van het plangebied. Ook ontbreekt het aan geschikte biotoop voor deze soortgroepen, gezien de afwezigheid van open water, een nat droog gradiënt of zonnige stenige ruigtes. Echter geldt wel altijd de zorgplicht voor deze soorten.

5.5 Grondgebonden zoogdieren

Verspreidingsgegevens van de NDFF tonen waarnemingen van de grondgebonden zoogdieren de bruine rat, haas en mol in de omgeving van het plangebied. Deze soorten zijn vrijgesteld van ontheffing door de provincie Noord-Holland.

Marterachtigen worden niet in het plangebied verwacht. Boommarter, hermelijn, bunzing, wezel of sporen van deze soorten zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Zo zijn binnen het onderzoeksgebied onvoldoende schuilmogelijkheden aanwezig voor deze soorten. Er ontbreken grote oppervlakken opgaand groen, takkenhopen, -rillen en bladerhopen. Tevens zorgt de afwezigheid van bindende lijnvormige groenelementen tussen de woonpercelen voor een versnipperd en geïsoleerd plangebied. De verbouwing is niet wezenlijk van invloed op het leefgebied van grondgebonden zoogdieren. Hiervoor is de schaal van het project te klein in verhouding tot beschikbaar leefgebied.

Algemene en vrijgestelde grondgebonden zoogdieren kunnen wel gebruik maken van het plangebied en groenelementen grenzend aan het plangebied. Echter geldt wel altijd de zorgplicht voor deze soorten.

5.6 Dagvlinders en libellen

Uit verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen van zwartsprietdikkopje, dagpauwoog, klein koolwitje, bruin zandoogje, lantaarntje, azuurwaterjuffer, glassnijder en paardenbijter gedaan. Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan de voortplantingshabitat. Bij de habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Het is uitgesloten dat binnen het plangebied geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort. Door de afwezigheid van waardplanten van vlinders en waterpoeltjes met begroeiing voor libellen worden geen zwaar beschermde soorten verwacht. De watergangen nabij het plangebied zijn geschikt voor algemene dagvlinders en libellen. Echter vallen deze watergangen niet binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden.

5.7 Beplanting

Uit verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten. In de omgeving van het plangebied zijn verschillende groenstructuren aanwezig, zoals diverse bomen, struiken en heesters. In het plangebied is geen beschermde flora waargenomen en wordt ook niet verwacht.

5.8 Conclusie resultaten

Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen voor de vleermuis waargenomen. Voor andere beschermde soorten, zoals de gierzwaluw of huismus, zijn geen mogelijke verblijfplaatsen waargenomen op of in het plangebied. Mogelijk maken vogels zonder jaarrond beschermde nesten wel gebruik van het plangebied om in te broeden.

6 Effecten

In dit hoofdstuk worden de resultaten vanuit de bureaustudie en het veldonderzoek aan de geplande werkzaamheden getoetst. De verwachte effecten worden per soortgroep behandeld.

6.1 Vleermuizen

In het plangebied zijn elementen waargenomen die mogelijk als vaste verblijfplaatsen of toegang daartoe voor gebouwbewonende groot en klein vleermuissoorten, kunnen dienen. Het gaat hierbij om open ventilatieroosters en gaten en spleten bij de dakrand. Door de voorgenomen sloop verdwijnen deze potentiële verblijfplaatsen en worden mogelijk vleermuizen gedood.

Negatieve effecten op foerageergebied en vliegroutes vallen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Ook blijven deze gebieden en routes gedurende en na afronding van de werkzaamheden gehandhaafd. Bovendien zijn voldoende gelijkwaardige alternatieven in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Zodoende valt op voorhand uit te sluiten dat de bebouwing in het plangebied onderdeel is van een essentiële vlieg- en of foerageerroute.

6.2 Vogels zonder jaarrond beschermde nesten

Indien vogels zonder jaarrond beschermde nesten het plangebied gebruiken als rust- broed of foerageergebied valt een negatief effect als gevolg van de werkzaamheden niet op voorhand uit te sluiten. De gaten en spleten zijn geschikt voor algemene broedvogels. Met slopen van gebouw worden mogelijk broedplaatsen vernietigd. Ook zijn de nabije bomen geschikt bevonden als broedplaats. Indien aanwezig ondervinden deze vogels verstoring door trillingen en geluid voortkomend uit de werkzaamheden.

6.3 Natura 2000-gebieden

Hoewel het plangebied niet tot een beschermd gebied behoort, zijn er wel natuurgebieden (Natura 2000) in de nabij omgeving aanwezig. Door de uitvoering van de werkzaamheden kunnen veranderingen optreden in de stikstofdepositie op deze gebieden. Deze veranderingen dienen in kaart te worden gebracht.

7 Literatuur

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gierzwaluw*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2023). *Kennisdocument Huismus*. Utrecht: BIJ12.

Ecologica. (2021). *Lijst beschermde soorten Wet natuurbescherming*. Geraadpleegd op 14-3-23.

NDFF (z.d.). *Nationale Databank Flora en Fauna*. Geraadpleegd 14-3-23, van [NDFF-ecogrid.nl/uitvoerportaal](https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal).

RVO. (2021). *Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten*. Geraadpleegd op 14-3-23, van <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>.

Waarneming.nl (z.d.). *Waarneming.nl*. Geraadpleegd op 14-3-23, van <https://www.waarneming.nl>.

Bijlages

Bijlage I Wettelijk kader

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is gericht op het beschermen en ontwikkelen van natuur en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit. Hiernaast ook het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van natuur van maatschappelijke functies en het verzekeren van een samenhangend beleid. Het 'nee, tenzij' principe in de wet betekent dat activiteiten verboden zijn met negatieve effecten op de flora en fauna. Van het verbod 'Nee' kan worden afgeweken door 'tenzij', met een ontheffing of een vrijstelling. Het verlenen van deze ontheffing of de vrijstelling valt onder de bevoegdheden van de provincie.

Zorgplicht

In de Wnb is de zorgplicht ingevoegd. Er dient voldoende zorg in acht genomen te worden voor Natura 2000-gebieden (N2000), bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en dieren en de directe leefomgeving van deze planten en dieren. Voordat handelingen uitgevoerd worden, dient er in ieder geval redelijkerwijs een vermoeden te zijn van de aanwezige planten en dieren en de nadelige gevolgen van het handelen op de planten en dieren. Deze nadelige gevolgen of effecten op de aanwezige planten en dieren moeten in alle gevallen tot het minimale beperkt worden. Dit geldt ook als er een vrijstelling is voor een soort of als er een ontheffing verleend is.

Beschermingsregimes

Er zijn drie algemene beschermingsregimes in de Wnb waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het verdrag van Bern zijn opgenomen. Hiernaast is er een aanvulling gedaan met voorschriften voor soorten die niet onder de eerder genoemde richtlijnen en verdragen vallen maar wel van nationaal belang zijn. De beschermingsregimes van de Wnb zijn:

- 1 Vogels. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn.
- 2 Dieren en planten. Soorten, niet vogels zijnde, van de Habitatrichtlijn Bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt.
- 3 Overige soorten. Soorten die vanuit nationaal belang beschermd zijn.

Het eerste beschermingsregime valt onder artikel 3.1 waarin de volgende verbodsbepalingen zijn opgenomen:

3.1. Lid 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen

3.1. Lid 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

3.1. Lid 3. Het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.

3.1. Lid 4. Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren. Het vierde lid is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het tweede beschermingsregime valt onder artikel 3.5 waarin de volgende verbodsbepalingen zijn opgenomen:

3.5. Lid 1. Het is verboden in het wild levende soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

3.5. Lid 2. Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.

3.5. Lid 3. Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

3.5. Lid 4. Het is verboden voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.

3.5. Lid 5. Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Het derde beschermingsregime valt onder artikel 3.10 waarin de volgende verbodsbepalingen zijn opgenomen:
3.10. Lid 1a-c. Het is verboden opzettelijk dieren te doden of te vangen, vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen en het is verboden vaatplanten in de natuurlijke verspreidingsgebieden opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ontheffingen en vrijstellingen

In sommige gevallen is het mogelijk om af te wijken van de verbodsbepalingen. Dit gebeurt door middel van een ontheffing of een vrijstelling. Er zijn drie eisen waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te komen voor een ontheffing of een vrijstelling.

1. Het overtreden van de verbodsartikelen kan niet worden voorkomen doordat er geen bevredigde alternatieve oplossing voorhanden is.
2. Er is een wettelijk belang zoals ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig beheer of volksgezondheid.
3. De activiteit mag geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.

Houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen. Dit geldt ook voor het rooien of verrichten van handelingen die tot ernstige beschadigingen of dood van bomen kunnen leiden. Onder een houtopstand wordt verstaan:

- Bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen. (Wordt gemeentelijk vastgesteld met goedkeuring van de provincie.);
- Beplantingen van bomen groter dan 10 are (1.000m²);
- 20 bomen in een rij (rijbeplanting).

Er is meldingsplicht en herplantplicht bij het verwijderen van houtopstanden. Een kapmelding is verplicht bij het kappen van een boom buiten de bebouwde kom op het moment dat de boom onderdeel is van een houtopstand. De herplantplicht is één op één met uitzondering van het realiseren van een N2000- gebied hiervoor geldt de herplantplicht niet. Het melden van de voorgenomen kap van een houtopstand is niet altijd noodzakelijk in de volgende gevallen:

- Houtopstanden die binnen de gemeentelijke gestelde grenzen valt;
- Houtopstanden in tuinen en op erven;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, indien niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Het dunnen van houtopstanden;
- Beplantingen bestaande uit wilgen, populieren, elzen of essen die bedoeld zijn voor productie;
- Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen, eenrijige beplantingen langs landbouwgronden, mits deze uit populieren of wilgen bestaat;
- Het aanleggen van ranggangen op natuurterreinen;
- Het vellen en herplanten op wijze van een goedgekeurde gedragscode;
- Het vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel.

Bijlage II Beknopte samenvatting Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming geeft aan dat het wenselijk is te komen tot een integraal en vereenvoudigd wettelijk kader voor het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan en ter uitvoering van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG 1992, L 206), richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU 2010, L 20) en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving.

In de Wet natuurbescherming zijn 3 (oude) wetten samengevoegd. Het betreft de natuurbeschermingswet, Flora- en Faunawet en boswet. Voor uitvoering van de quickscan is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming van belang, te weten Hoofdstuk 3 Soorten.

De wet maakt onderscheid tussen verschillende typen werkzaamheden en onderscheidt de daarbij beschermde soorten in tabellen.

Altijd geldt de zorgplicht

Ongeacht de activiteit en de soort dient voldoende zorg in acht genomen te worden voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De zorgplicht stelt dat "Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving" en dit houdt in dat "een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt."

Tabellen provincie Noord-Holland

Beschermde soorten provincie Noord-Holland

In deze lijsten zijn de beschermde soorten en vrijgestelde soorten te raadplegen voor de provincie Noord-Holland. Voor soorten van de overige provincies wordt verwezen naar de website van de betreffende provincie.

Beschermingsregime andere soorten

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Amfibieën	alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vuursalamander	Salamandra salamandra	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruine eikenpage	Satyrium ilicis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote paremoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Andere soorten (bijlage A van de wet)

Insecten-dagvlinders	iepenpage	Satyrrium w-album	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kommavlinder	Hesperia comma	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	sleedoorpage	Thecla betulae	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	spiegeldikkopje	Heteropterus morpheus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesblauwtje	Plebejus optilete	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesparelmoervlinder	Boloria aquilonaris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veldparelmoervlinder	Melitaea cinxia	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	zilveren maan	Boloria selene	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-kevers	vliegend hert	Lucanus cervus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	beekkrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gevlekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Kreeftachtigen	europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	ringslang	Natrix natrix	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	kwabaal	Lota lota	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	boomarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	damhert	Dama dama	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	das	Meles meles	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	hermelijn	Mustela erminea	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	molmuis	Arvicola scherman	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	steenarter	Martes foina	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	veldspitsmuis	Crocidura leucodon	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	waterspitsmuis	Neomys fodiens	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	wezel	Mustela nivalis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	wild zwijn	Sus scrofa	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone zeehond	Phoca vitulina	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze zeehond	Halichoerus grypus	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Sporenplanten-varens	blaasvaren	Cystopteris fragilis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	groensteel	Asplenium viride	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	schubvaren	Ceterach officinarum	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerboterbloem	Ranunculus arvensis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerdoornzaad	Torilis arvensis	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Zaadplanten	akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>vernus</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> subsp. <i>foemina</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus</i> subsp. <i>nemorosus</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i> subsp. <i>benekenii</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i> subsp. <i>germanicum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	franjugentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geplooide vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gevekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus</i> subsp. <i>polyanthemoides</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karthuiseranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	korensla	<i>Arnosaris minima</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	lange zonnedaauw	<i>Drosera longifolia</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i> subsp. <i>sagittata</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	ruw parelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Zaadplanten	smalle raai	Galeopsis angustifolia	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	spits havikskruid	Hieracium lactucella	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	steenbraam	Rubus saxatilis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stijve wolfsmelk	Euphorbia stricta	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stofzaad	Monotropa hypopitys	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere distel	Carduus tenuiflorus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere veldmuur	Minuartia hybrida	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	trosgamander	Teucrium botrys	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	veenbloembies	Scheuchzeria palustris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vliegenorchis	Ophrys insectifera	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vroege ereprijs	Veronica praecox	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde averuit	Artemisia campestris subsp. campestris	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde ridderspoor	Consolida regalis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde weit	Melampyrum arvense	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wolfskers	Atropa bella-donna	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zandwolfsmelk	Euphorbia seguieriana	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zinkviooltje	Viola lutea subsp. calaminaria	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zweedse kornoelje	Cornus suecica	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Vrijgestelde soorten

Van de verboden als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdelen a en b, van de wet wordt vrijstelling verleend voor het verrichten van handelingen door de eigenaar of de grondgebruiker in het kader van:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibieën	bruine kikker	Rana temporaria
Amfibieën	gewone pad	Bufo bufo
Amfibieën	kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
Amfibieën	meerkikker	Rana ridibunda
Amfibieën	middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	Microtus agrestis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	Apodemus sylvaticus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	Micromys minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergpspitsmuis	Sorex minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	Erinaceus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	Crocidura russula
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	Oryctolagus cuniculus
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	Capreolus capreolus
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	Microtus arvalis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	Vulpes vulpes
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	Arvicola terrestris

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheer of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 (zie bijlage 1) zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld ekster, ijsvogel en koolmees).

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	steenuil	<i>Athene noctua</i>	Categorie 1
Vogels	gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Categorie 2
Vogels	huismus	<i>Passer domesticus</i>	Categorie 2
Vogels	roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Categorie 2
Vogels	grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Categorie 3
Vogels	kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Categorie 3
Vogels	oehoe	<i>Bubo bubo</i>	Categorie 3
Vogels	ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Categorie 3
Vogels	slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Categorie 3
Vogels	boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Categorie 4
Vogels	buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Categorie 4
Vogels	havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Categorie 4
Vogels	ransuil	<i>Asio otus</i>	Categorie 4
Vogels	sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Categorie 4
Vogels	wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Categorie 4
Vogels	zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Categorie 4
Vogels	blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Categorie 5
Vogels	boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Categorie 5
Vogels	bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Categorie 5
Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5
Vogels	bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5
Vogels	brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5
Vogels	draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5
Vogels	eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5
Vogels	ekster	<i>Pica pica</i>	Categorie 5
Vogels	gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Categorie 5
Vogels	glanskop	<i>Parus palustris</i>	Categorie 5
Vogels	grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Categorie 5
Vogels	groene specht	<i>Picus viridis</i>	Categorie 5

Vogels	grote bonte specht	Dendrocopos major	Categorie 5
Vogels	hop	Upupa epops	Categorie 5
Vogels	huiszwaluw	Delichon urbicum	Categorie 5
Vogels	ijsvogel	Alcedo atthis	Categorie 5
Vogels	kleine bonte specht	Dendrocopos minor	Categorie 5
Vogels	kleine vliegenvanger	Ficedula parva	Categorie 5
Vogels	koolmees	Parus major	Categorie 5
Vogels	kortsnavelboomkruiper	Certhia familiaris macrodactyla	Categorie 5
Vogels	oeverzwaluw	Riparia riparia	Categorie 5
Vogels	pimpelmees	Parus caeruleus	Categorie 5
Vogels	raaf	Corvus corax	Categorie 5
Vogels	ruigpootuil	Aegolius funereus	Categorie 5
Vogels	spreeuw	Sturnus vulgaris	Categorie 5
Vogels	tapuit	Oenanthe oenanthe	Categorie 5
Vogels	torenvalk	Falco tinnunculus	Categorie 5
Vogels	zeearend	Haliaeetus albicilla	Categorie 5
Vogels	zwarte kraai	Corvus corone	Categorie 5
Vogels	zwarte mees	Parus ater	Categorie 5
Vogels	zwarte roodstaart	Phoenicurus ochruros	Categorie 5
Vogels	zwarte specht	Dryocopus martius	Categorie 5

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Niet-vogels)

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheer of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus	Bern I
Sporenplanten-bladmossen	tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri	Bern I
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren	Salvinia natans	Bern I
Zaadplanten	liggende raket	Sisymbrium supinum	Bern I
Zaadplanten	drijvende waterweegbree	Luronium natans	Bern I, HR IV
Zaadplanten	groenknolorchis	Liparis loeselii	Bern I, HR IV
Zaadplanten	kruipend moerasscherm	Apium repens	Bern I, HR IV
Zaadplanten	zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis	Bern I, HR IV
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia	Bern II
Insecten-haften	oeveraas	Palingenia longicauda	Bern II
Insecten-libellen	mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale	Bern II
Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus	Bern II
Reptielen	dikkopschildpad	Caretta caretta	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	lederschildpad	Dermochelys coriacea	Bern II, Bon I, HR IV
Reptielen	soepschildpad	Chelonia mydas	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bultrug	Megaptera novaeangliae	Bern II, Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus	Bern II, Bon I, HR IV
Amfibieën	boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea	Bern II, HR IV
Amfibieën	geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata	Bern II, HR IV
Amfibieën	heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis	Bern II, HR IV
Amfibieën	kamsalamander	Triturus cristatus	Bern II, HR IV
Amfibieën	knoflookpad	Pelobates fuscus ssp. fuscus	Bern II, HR IV
Amfibieën	rugstreeppad	Bufo calamita	Bern II, HR IV
Amfibieën	vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans	Bern II, HR IV

Insecten-dagvlinders	apollovlinder	<i>Parnassius apollo</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	boszandoog	<i>Lopinga achine</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	donker pimpernelblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i> ssp. <i>batava</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	pimpernelblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	zilverstreephoobeestje	<i>Coenonympha hero</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i> ssp. <i>braueri</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i> ssp. <i>flavipes</i>	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>	Bern II, HR IV
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>	Bern II, HR IV
Reptielen	gladde slang	<i>Coronella austriaca</i> ssp. <i>austriaca</i>	Bern II, HR IV
Reptielen	muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i> ssp. <i>brongniardii</i>	Bern II, HR IV
Reptielen	zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i> ssp. <i>agilis</i>	Bern II, HR IV
Vissen	steur	<i>Acipenser sturio</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hamster	<i>Cricetus cricetus</i> ssp. <i>canescens</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	otter	<i>Lutra lutra</i> ssp. <i>lutra</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i> ssp. <i>mystacinus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i> ssp. <i>leisleri</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	brandts vleermuis	<i>Myotis brandti</i> ssp. <i>brandti</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	franjestaat	<i>Myotis nattereri</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i> ssp. <i>auritus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i> ssp. <i>austriacus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> ssp. <i>ferrumequinum</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i> ssp. <i>emarginatus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i> ssp. <i>hipposideros</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i> ssp. <i>serotinus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	noordse vleermuis	<i>Eptesicus nilssoni</i> ssp. <i>nilssoni</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i> ssp. <i>noctula</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i> ssp. <i>murinus</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i> ssp. <i>myotis</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuisen	watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i> ssp. <i>daubentoni</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i> ssp. <i>phocoena</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergpotvis	<i>Kogia breviceps</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gestreepte dolfin	<i>Stenella coeruleoalba</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone dolfin	<i>Delphinus delphis</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone spitsdolfijn	<i>Mesoplodon bidens</i>	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze dolfin	<i>Grampus griseus</i>	Bern II, HR IV

Zoogdieren-zeezoogdieren	kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	narwal	Monodon monoceros	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	orca	Orcinus orca	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	tuumelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis	Bon I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	potvis	Physeter catodon	Bon I, HR IV
Amfibieën	poelkikker	Rana lessonae	HR IV
Vissen	houting	Coregonus oxyrinchus	HR IV
Weekdieren	bataafse stroommossel	Unio crassus	HR IV
Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	bever	Castor fiber ssp. albicus	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hazelmuis	Muscardinus avellanarius	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	lynx	Lynx lynx ssp. lynx	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wolf	Canis lupus lupus	HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	butskop	Hyperoodon ampullatus	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	griend	Globicephala melas	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witte dolfijn	Delphinapterus leucas	HR IV

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (vogels)

Onder dit beschermingsregime vallen de Europees beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen provinciale vrijstellingen mogelijk.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Vogels	aasgier	Neophron percnopterus ssp. percnopterus	Bern II
Vogels	alpengierzwaluw	Tachymartus melba ssp. melba	Bern II
Vogels	alpenheggenmus	Prunella collaris ssp. collaris	Bern II
Vogels	amerikaanse grote stern	Sterna sandvicensis ssp. acuflavida	Bern II
Vogels	anatolische woestijnplevier	Charadrius leschenaultii ssp. columbinus	Bern II
Vogels	appelvink	Coccothraustes coccothraustes ssp. coccothraustes	Bern II
Vogels	arctische bonte strandloper	Calidris alpina ssp. arctica	Bern II
Vogels	arendbuizerd	Buteo rufinus ssp. rufinus	Bern II
Vogels	aziatische roodborsttapuit	Saxicola torquata ssp. maura	Bern II
Vogels	baardgrasmus	Sylvia cantillans ssp. cantillans	Bern II
Vogels	baardman	Panurus biarmicus ssp. biarmicus	Bern II
Vogels	balearische roodkopklauwier	Lanius senator ssp. badius	Bern II
Vogels	balkanbergfluiters	Phylloscopus bonelli ssp. orientalis	Bern II
Vogels	balkankwikstaart	Motacilla flava ssp. feldegg	Bern II
Vogels	beflijster	Turdus torquatus ssp. torquatus	Bern II
Vogels	bergeend	Tadorna tadorna	Bern II
Vogels	bergfluiters	Phylloscopus bonelli ssp. bonelli	Bern II
Vogels	bijeneter	Merops apiaster	Bern II
Vogels	bladkoning	Phylloscopus inornatus ssp. inornatus	Bern II
Vogels	blauwborst	Luscinia svecica ssp. cyaneola	Bern II
Vogels	blauwe kiekendief	Circus cyaneus ssp. cyaneus	Bern II

Vogels	blauwe rotslijster	<i>Monticola solitarius ssp. solitarius</i>	Bern II
Vogels	blauwstaart	<i>Tarsiger cyanurus ssp. cyanurus</i>	Bern II
Vogels	boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica ssp. rustica</i>	Bern II
Vogels	bont stormvogeltje	<i>Pelagodroma marina</i>	Bern II
Vogels	bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula ssp. hiaticula</i>	Bern II
Vogels	bonte strandloper	<i>Calidris alpina ssp. alpina</i>	Bern II
Vogels	bonte tapuit	<i>Oenanthe pleschanka ssp. pleschanka</i>	Bern II
Vogels	bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca ssp. hypoleuca</i>	Bern II
Vogels	boomklever	<i>Sitta europaea ssp. caesia</i>	Bern II
Vogels	boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla ssp. megarhyncha</i>	Bern II
Vogels	boompieper	<i>Anthus trivialis ssp. trivialis</i>	Bern II
Vogels	boomvalk	<i>Falco subbuteo ssp. subbuteo</i>	Bern II
Vogels	bosgors	<i>Emberiza rustica ssp. rustica</i>	Bern II
Vogels	bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Bern II
Vogels	bosruiter	<i>Tringa glareola</i>	Bern II
Vogels	bosuil	<i>Strix aluco ssp. aluco</i>	Bern II
Vogels	braamsluiper	<i>Sylvia curruca ssp. curruca</i>	Bern II
Vogels	brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	Bern II
Vogels	breedbekstrandloper	<i>Limicola falcinellus ssp. falcinellus</i>	Bern II
Vogels	brilgrasmus	<i>Sylvia conspicillata ssp. conspicillata</i>	Bern II
Vogels	britse frater	<i>Carduelis flavirostris ssp. pipilans</i>	Bern II
Vogels	britse koolmees	<i>Parus major ssp. newtoni</i>	Bern II
Vogels	britse putter	<i>Carduelis carduelis ssp. britannica</i>	Bern II
Vogels	bruine boszanger	<i>Phylloscopus fuscatus ssp. fuscatus</i>	Bern II
Vogels	bruine kiekendief	<i>Circus aeruginosus ssp. aeruginosus</i>	Bern II
Vogels	bruinkeelortolaan	<i>Emberiza caesia</i>	Bern II
Vogels	buizerd	<i>Buteo buteo ssp. buteo</i>	Bern II
Vogels	bulwers stormvogel	<i>Bulweria bulwerii</i>	Bern II
Vogels	canadese kraanvogel	<i>Grus canadensis ssp. canadensis</i>	Bern II
Vogels	casarca	<i>Tadorna ferruginea</i>	Bern II
Vogels	cetti's zanger	<i>Cettia cetti ssp. cetti</i>	Bern II
Vogels	cirlgors	<i>Emberiza cirlus</i>	Bern II
Vogels	citroenkwikstaart	<i>Motacilla citreola</i>	Bern II
Vogels	daurische klauwier	<i>Lanius isabellinus ssp. speculigerus</i>	Bern II
Vogels	diksnavelnotenkraker	<i>Nucifraga caryocatactes ssp. caryocatactes</i>	Bern II
Vogels	dougalls stern	<i>Sterna dougallii ssp. dougallii</i>	Bern II
Vogels	draaihals	<i>Jynx torquilla ssp. torquilla</i>	Bern II
Vogels	drieteenstrandloper	<i>Calidris alba</i>	Bern II
Vogels	duinpieper	<i>Anthus campestris ssp. campestris</i>	Bern II
Vogels	dwergaalscholver	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Bern II
Vogels	dwergarend	<i>Aquila pennata ssp. pennata</i>	Bern II
Vogels	dwerggors	<i>Emberiza pusilla</i>	Bern II
Vogels	dwergmeeuw	<i>Larus minutus</i>	Bern II
Vogels	dwergooruil	<i>Otus scops ssp. scops</i>	Bern II
Vogels	dwergstern	<i>Sterna albifrons ssp. albifrons</i>	Bern II
Vogels	engelse kwikstaart	<i>Motacilla flava ssp. flavissima</i>	Bern II
Vogels	europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	Bern II
Vogels	fitis	<i>Phylloscopus trochilus ssp. trochilus</i>	Bern II
Vogels	flamingo	<i>Phoenicopterus ruber ssp. roseus</i>	Bern II
Vogels	fluiters	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Bern II
Vogels	frater	<i>Carduelis flavirostris ssp. flavirostris</i>	Bern II
Vogels	geelgors	<i>Emberiza citrinella ssp. citrinella</i>	Bern II
Vogels	geelsnavelduiker	<i>Gavia adamsii</i>	Bern II

Vogels	gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i> ssp. <i>phoenicurus</i>	Bern II
Vogels	gele kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>flava</i>	Bern II
Vogels	geoorde fuut	<i>Podiceps nigricollis</i>	Bern II
Vogels	giervalk	<i>Falco rusticolus</i>	Bern II
Vogels	glanskop	<i>Parus palustris</i> ssp. <i>palustris</i>	Bern II
Vogels	gon-gon/kaapverdische stormvogel	<i>Pterodroma feae</i>	Bern II
Vogels	goudhaan	<i>Regulus regulus</i> ssp. <i>regulus</i>	Bern II
Vogels	grasmus	<i>Sylvia communis</i> ssp. <i>communis</i>	Bern II
Vogels	graspieper	<i>Anthus pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	Bern II
Vogels	graszanger	<i>Cisticola juncidis</i> ssp. <i>cisticola</i>	Bern II
Vogels	grauwe fitis	<i>Phylloscopus trochiloides</i> ssp. <i>viridanus</i>	Bern II
Vogels	grauwe franjepoot	<i>Phalaropus lobatus</i>	Bern II
Vogels	grauwe kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	Bern II
Vogels	grauwe klauwier	<i>Lanius collurio</i> ssp. <i>collurio</i>	Bern II
Vogels	grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i> ssp. <i>striata</i>	Bern II
Vogels	griel	<i>Burhinus oedicephalus</i> ssp. <i>oedicephalus</i>	Bern II
Vogels	griender	<i>Globicephala melas</i>	Bern II
Vogels	grijskopspecht	<i>Picus canus</i> ssp. <i>canus</i>	Bern II
Vogels	grijze wouw	<i>Elanus caeruleus</i> ssp. <i>caeruleus</i>	Bern II
Vogels	groene specht	<i>Picus viridis</i> ssp. <i>viridis</i>	Bern II
Vogels	groenlandse tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i> ssp. <i>leucorhoa</i>	Bern II
Vogels	groenling	<i>Carduelis chloris</i> ssp. <i>chloris</i>	Bern II
Vogels	grote barmstijf	<i>Carduelis flammea</i> ssp. <i>flammea</i>	Bern II
Vogels	grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>pinetorum</i>	Bern II
Vogels	grote franjepoot	<i>Steganopus tricolor</i>	Bern II
Vogels	grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i> ssp. <i>cinerea</i>	Bern II
Vogels	grote karekiet	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> ssp. <i>arundinaceus</i>	Bern II
Vogels	grote kruisbek	<i>Loxia pytyopsittacus</i>	Bern II
Vogels	grote pieper	<i>Anthus richardi</i> ssp. <i>richardi</i>	Bern II
Vogels	grote stern	<i>Sterna sandvicensis</i> ssp. <i>sandvicensis</i>	Bern II
Vogels	grote zilverreiger	<i>Casmerodius albus</i> ssp. <i>albus</i>	Bern II
Vogels	haakbek	<i>Pinicola enucleator</i> ssp. <i>enucleator</i>	Bern II
Vogels	harlekijneend	<i>Histrionicus histrionicus</i>	Bern II
Vogels	havik	<i>Accipiter gentilis</i> ssp. <i>gentilis</i>	Bern II
Vogels	havikarend	<i>Aquila fasciata</i> ssp. <i>fasciata</i>	Bern II
Vogels	heggenmus	<i>Prunella modularis</i> ssp. <i>modularis</i>	Bern II
Vogels	hop	<i>Upupa epops</i> ssp. <i>epops</i>	Bern II
Vogels	huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i> ssp. <i>urbica</i>	Bern II
Vogels	humes bladkoning	<i>Phylloscopus inornatus</i> ssp. <i>humei</i>	Bern II
Vogels	iberische tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>brehmii</i>	Bern II
Vogels	ijsduiker	<i>Gavia immer</i>	Bern II
Vogels	ijsgors	<i>Calcarius lapponicus</i> ssp. <i>lapponicus</i>	Bern II
Vogels	ijslands smelleken	<i>Falco columbarius</i> ssp. <i>subaeson</i>	Bern II
Vogels	ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i> ssp. <i>ispida</i>	Bern II
Vogels	ivoormeeuw	<i>Pagophila eburnea</i>	Bern II
Vogels	izabeltapuit	<i>Oenanthe isabellina</i>	Bern II
Vogels	jufferkraanvogel	<i>Grus virgo</i>	Bern II
Vogels	kalendarleeuwerik	<i>Melanocorypha calandra</i> ssp. <i>calandra</i>	Bern II
Vogels	kerkuil	<i>Tyto alba</i> ssp. <i>guttata</i>	Bern II
Vogels	klapekster	<i>Lanius excubitor</i> ssp. <i>excubitor</i>	Bern II
Vogels	klein waterhoen	<i>Porzana parva</i>	Bern II
Vogels	kleine barmstijf	<i>Carduelis flammea</i> ssp. <i>cabaret</i>	Bern II
Vogels	kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i> ssp. <i>hortorum</i>	Bern II

Vogels	kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> ssp. <i>scirpaceus</i>	Bern II
Vogels	kleine klapekster	<i>Lanius minor</i>	Bern II
Vogels	kleine plevier	<i>Charadrius dubius</i> ssp. <i>curonicus</i>	Bern II
Vogels	kleine spotvogel	<i>Hippolais caligata</i> ssp. <i>caligata</i>	Bern II
Vogels	kleine sprinkhaanzanger	<i>Locustella lanceolata</i>	Bern II
Vogels	kleine strandloper	<i>Calidris minuta</i>	Bern II
Vogels	kleine trap	<i>Tetrax tetrax</i>	Bern II
Vogels	kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i> ssp. <i>parva</i>	Bern II
Vogels	kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta</i> ssp. <i>garzetta</i>	Bern II
Vogels	kleine zwaan	<i>Cygnus columbianus</i> ssp. <i>bewickii</i>	Bern II
Vogels	kleine zwartkop	<i>Sylvia melanocephala</i> ssp. <i>melanocephala</i>	Bern II
Vogels	kleinst waterhoen	<i>Porzana pusilla</i> ssp. <i>intermedia</i>	Bern II
Vogels	kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Bern II
Vogels	kneu	<i>Carduelis cannabina</i> ssp. <i>cannabina</i>	Bern II
Vogels	koereiger	<i>Bubulcus ibis</i> ssp. <i>ibis</i>	Bern II
Vogels	koningseider	<i>Somateria spectabilis</i>	Bern II
Vogels	koolmees	<i>Parus major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II
Vogels	kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris</i> ssp. <i>macroductyla</i>	Bern II
Vogels	kortteenleeuwerik	<i>Calandrella brachydactyla</i> ssp. <i>brachydactyla</i>	Bern II
Vogels	kraanvogel	<i>Grus grus</i> ssp. <i>grus</i>	Bern II
Vogels	krekelzanger	<i>Locustella fluviatilis</i>	Bern II
Vogels	krombekstrandloper	<i>Calidris ferruginea</i>	Bern II
Vogels	kruisbek	<i>Loxia curvirostra</i> ssp. <i>curvirostra</i>	Bern II
Vogels	kuifduiker	<i>Podiceps auritus</i>	Bern II
Vogels	kuifkoekoek	<i>Clamator glandarius</i> ssp. <i>glandarius</i>	Bern II
Vogels	kuifmees	<i>Parus cristatus</i> ssp. <i>mitratus</i>	Bern II
Vogels	kwak	<i>Nycticorax nycticorax</i> ssp. <i>nycticorax</i>	Bern II
Vogels	kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	Bern II
Vogels	lachstern	<i>Sterna nilotica</i> ssp. <i>nilotica</i>	Bern II
Vogels	lammergier	<i>Gypaetus barbatus</i> ssp. <i>aureus</i>	Bern II
Vogels	lepelaar	<i>Platalea leucorodia</i> ssp. <i>leucorodia</i>	Bern II
Vogels	matkop	<i>Parus montanus</i> ssp. <i>rhenanus</i>	Bern II
Vogels	middelste bonte specht	<i>Dendrocopos medius</i> ssp. <i>medius</i>	Bern II
Vogels	mongoolse pieper	<i>Anthus godlewskii</i>	Bern II
Vogels	monniksgier	<i>Aegypius monachus</i> ssp. <i>monachus</i>	Bern II
Vogels	morinelplevier	<i>Eudromias morinellus</i>	Bern II
Vogels	nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i> ssp. <i>megarhynchos</i>	Bern II
Vogels	nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus</i> ssp. <i>europaeus</i>	Bern II
Vogels	nonnetje	<i>Mergus albellus</i>	Bern II
Vogels	noordse boszanger	<i>Phylloscopus borealis</i> ssp. <i>borealis</i>	Bern II
Vogels	noordse fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i> ssp. <i>acredula</i>	Bern II
Vogels	noordse grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i> ssp. <i>major</i>	Bern II
Vogels	noordse kwikstaart	<i>Motacilla flava</i> ssp. <i>thunbergi</i>	Bern II
Vogels	noordse nachtegaal	<i>Luscinia luscinia</i>	Bern II
Vogels	noordse pijlstormvogel	<i>Puffinus puffinus</i>	Bern II
Vogels	noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Bern II
Vogels	oehoe	<i>Bubo bubo</i> ssp. <i>bubo</i>	Bern II
Vogels	oeverloper	<i>Tringa hypoleucos</i>	Bern II
Vogels	oeverpieper	<i>Anthus petrosus</i> ssp. <i>littoralis</i>	Bern II
Vogels	oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i> ssp. <i>riparia</i>	Bern II
Vogels	ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i> ssp. <i>ciconia</i>	Bern II
Vogels	oostelijke blonde tapuit	<i>Oenanthe hispanica</i> ssp. <i>melanoleuca</i>	Bern II
Vogels	orpheusspotvogel	<i>Hippolais polyglotta</i>	Bern II

Vogels	paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Bern II
Vogels	paarse strandloper	<i>Calidris maritima</i>	Bern II
Vogels	pallas' boszanger	<i>Phylloscopus proregulus</i>	Bern II
Vogels	parelduiker	<i>Gavia arctica</i> ssp. <i>arctica</i>	Bern II
Vogels	perzische roodborst	<i>Irania gutturalis</i>	Bern II
Vogels	pestvogel	<i>Bombycilla garrulus</i> ssp. <i>garrulus</i>	Bern II
Vogels	pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i> ssp. <i>caeruleus</i>	Bern II
Vogels	poelruiter	<i>Tringa stagnatilis</i>	Bern II
Vogels	poelsnip	<i>Gallinago media</i>	Bern II
Vogels	porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Bern II
Vogels	proven?aal grasmus	<i>Sylvia undata</i>	Bern II
Vogels	purperreiger	<i>Ardea purpurea</i> ssp. <i>purpurea</i>	Bern II
Vogels	putter	<i>Carduelis carduelis</i> ssp. <i>carduelis</i>	Bern II
Vogels	raddes boszanger	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	Bern II
Vogels	ralreiger	<i>Ardeola ralloides</i>	Bern II
Vogels	ransuil	<i>Asio otus</i> ssp. <i>otus</i>	Bern II
Vogels	renvogel	<i>Cursorius cursor</i> ssp. <i>cursor</i>	Bern II
Vogels	reuzenster	<i>Sterna caspia</i>	Bern II
Vogels	rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i> ssp. <i>schoeniclus</i>	Bern II
Vogels	rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Bern II
Vogels	rode rotslijster	<i>Monticola saxatilis</i>	Bern II
Vogels	rode wouw	<i>Milvus milvus</i> ssp. <i>milvus</i>	Bern II
Vogels	roerdomp	<i>Botaurus stellaris</i> ssp. <i>stellaris</i>	Bern II
Vogels	roodborst	<i>Erithacus rubecula</i> ssp. <i>rubecula</i>	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata</i> ssp. <i>hibernans</i>	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata</i> ssp. <i>rubicola</i>	Bern II
Vogels	roodbuikwaterspreeuw	<i>Cinclus cinclus</i> ssp. <i>aquaticus</i>	Bern II
Vogels	roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena</i> ssp. <i>grisegena</i>	Bern II
Vogels	roodkeelduiker	<i>Gavia stellata</i>	Bern II
Vogels	roodkeelpieper	<i>Anthus cervinus</i>	Bern II
Vogels	roodkopklauwier	<i>Lanius senator</i> ssp. <i>senator</i>	Bern II
Vogels	roodmus	<i>Carpodacus erythrinus</i> ssp. <i>erythrinus</i>	Bern II
Vogels	roodpootvalk	<i>Falco vespertinus</i>	Bern II
Vogels	roodsterblauwborst	<i>Luscinia svecica</i> ssp. <i>svecica</i>	Bern II
Vogels	roodstuitzwaluw	<i>Hirundo daurica</i> ssp. <i>rufula</i>	Bern II
Vogels	rosse franjepoot	<i>Phalaropus fulicaria</i>	Bern II
Vogels	rotspieper	<i>Anthus petrosus</i> ssp. <i>petrosus</i>	Bern II
Vogels	roukwikstaart	<i>Motacilla alba</i> ssp. <i>yarrellii</i>	Bern II
Vogels	roze spreeuw	<i>Sturnus roseus</i>	Bern II
Vogels	ruigpootbuizerd	<i>Buteo lagopus</i> ssp. <i>lagopus</i>	Bern II
Vogels	ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i> ssp. <i>funereus</i>	Bern II
Vogels	scandinavische tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>abietinus</i>	Bern II
Vogels	scharrelaar	<i>Coracias garrulus</i> ssp. <i>garrulus</i>	Bern II
Vogels	schreeuwarend	<i>Aquila pomarina</i> ssp. <i>pomarina</i>	Bern II
Vogels	siberische boompieper	<i>Anthus hodgsoni</i> ssp. <i>yunnanensis</i>	Bern II
Vogels	siberische braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i> ssp. <i>blythi</i> of ssp. <i>halimodendri</i>	Bern II
Vogels	siberische notenkraker	<i>Nucifraga caryocatactes</i> ssp. <i>macrorhynchos</i>	Bern II
Vogels	siberische tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>tristis</i>	Bern II
Vogels	sibirische sprinkhaanzanger	<i>Locustella certhiola</i> ssp. <i>rubescens</i>	Bern II
Vogels	sijs	<i>Carduelis spinus</i>	Bern II
Vogels	slangenarend	<i>Circaetus gallicus</i> ssp. <i>gallicus</i>	Bern II
Vogels	slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i> ssp. <i>peregrinus</i>	Bern II
Vogels	smelleken	<i>Falco columbarius</i> ssp. <i>aesalon</i>	Bern II

Vogels	sneeuwgors	<i>Plectrophenax nivalis</i> ssp. <i>insulae</i>	Bern II
Vogels	sneeuwgors	<i>Plectrophenax nivalis</i> ssp. <i>nivalis</i>	Bern II
Vogels	sneeuwuil	<i>Nyctea scandiaca</i>	Bern II
Vogels	snor	<i>Locustella luscinioides</i> ssp. <i>luscinioides</i>	Bern II
Vogels	spenwer	<i>Accipiter nisus</i> ssp. <i>nisus</i>	Bern II
Vogels	spenwergrasmus	<i>Sylvia nisoria</i> ssp. <i>nisoria</i>	Bern II
Vogels	spenweruil	<i>Surnia ulula</i> ssp. <i>ulula</i>	Bern II
Vogels	spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Bern II
Vogels	sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia</i> ssp. <i>naevia</i>	Bern II
Vogels	steenarend	<i>Aquila chrysaetos</i> ssp. <i>chrysaetos</i>	Bern II
Vogels	steenloper	<i>Arenaria interpres</i> ssp. <i>interpres</i>	Bern II
Vogels	steenuil	<i>Athene noctua</i> ssp. <i>vidalii</i>	Bern II
Vogels	stellers eider	<i>Polysticta stelleri</i>	Bern II
Vogels	steltkluut	<i>Himantopus himantopus</i>	Bern II
Vogels	steppearend	<i>Aquila nipalensis</i> ssp. <i>orientalis</i>	Bern II
Vogels	steppebuizerd	<i>Buteo buteo</i> ssp. <i>vulpinus</i>	Bern II
Vogels	steppehoen	<i>Syrhaptus paradoxus</i>	Bern II
Vogels	steppekiekendief	<i>Circus macrourus</i>	Bern II
Vogels	steppeklapekster	<i>Lanius excubitor</i> ssp. <i>pallidirostris</i>	Bern II
Vogels	steppevorkstaartplevier	<i>Glareola nordmanni</i>	Bern II
Vogels	stormvogeltje	<i>Hydrobates pelagicus</i>	Bern II
Vogels	strandleeuwerik	<i>Eremophila alpestris</i> ssp. <i>flava</i>	Bern II
Vogels	strandplevier	<i>Charadrius alexandrinus</i> ssp. <i>alexandrinus</i>	Bern II
Vogels	struikrietzanger	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	Bern II
Vogels	swinhoes boszanger	<i>Phylloscopus trochiloides</i> ssp. <i>plumbeitarsus</i>	Bern II
Vogels	taigaboomkruiper	<i>Certhia familiaris</i> ssp. <i>familiaris</i>	Bern II
Vogels	tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i> ssp. <i>oenanthe</i>	Bern II
Vogels	temmincks strandloper	<i>Calidris temminckii</i>	Bern II
Vogels	terekruiter	<i>Tringa cinerea</i>	Bern II
Vogels	tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i> ssp. <i>collybita</i>	Bern II
Vogels	toendrabontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula</i> ssp. <i>tundrae</i>	Bern II
Vogels	torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i> ssp. <i>tinnunculus</i>	Bern II
Vogels	tuinfluiter	<i>Sylvia borin</i> ssp. <i>borin</i>	Bern II
Vogels	turkestaanse klauwier	<i>Lanius isabellinus</i> ssp. <i>phoenicuroides</i>	Bern II
Vogels	vaal stormvogeltje	<i>Oceanodroma leucorhoa</i> ssp. <i>leucorhoa</i>	Bern II
Vogels	vale gier	<i>Gyps fulvus</i> ssp. <i>fulvus</i>	Bern II
Vogels	vale pijlstormvogel	<i>Puffinus yelkouan</i> ssp. <i>mauretanicus</i>	Bern II
Vogels	veldrietzanger	<i>Acrocephalus agricola</i> ssp. <i>septima</i>	Bern II
Vogels	velduil	<i>Asio flammeus</i> ssp. <i>flammeus</i>	Bern II
Vogels	visarend	<i>Pandion haliaetus</i> ssp. <i>haliaetus</i>	Bern II
Vogels	visdief	<i>Sterna hirundo</i> ssp. <i>hirundo</i>	Bern II
Vogels	vorkstaartmeeuw	<i>Xema sabini</i>	Bern II
Vogels	vorkstaartplevier	<i>Glareola pratincta</i> ssp. <i>pratincta</i>	Bern II
Vogels	vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapillus</i> ssp. <i>ignicapillus</i>	Bern II
Vogels	waterpieper	<i>Anthus spinoletta</i> ssp. <i>spinoletta</i>	Bern II
Vogels	wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Bern II
Vogels	westelijke blonde tapuit	<i>Oenanthe hispanica</i> ssp. <i>hispanica</i>	Bern II
Vogels	wielewaal	<i>Oriolus oriolus</i> ssp. <i>oriolus</i>	Bern II
Vogels	wilde zwaan	<i>Cygnus cygnus</i>	Bern II
Vogels	wilgengors	<i>Emberiza aureola</i> ssp. <i>aureola</i>	Bern II
Vogels	wilsons stormvogeltje	<i>Oceanites oceanicus</i>	Bern II
Vogels	winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i> ssp. <i>troglodytes</i>	Bern II
Vogels	witbandkruisbek	<i>Loxia leucoptera</i> ssp. <i>bifasciata</i>	Bern II

Vogels	witgat	<i>Tringa ochropus</i>	Bern II
Vogels	withalsvliegenvanger	<i>Ficedula albicollis</i>	Bern II
Vogels	witkopgors	<i>Emberiza leucocephalos</i> ssp. <i>leucocephalos</i>	Bern II
Vogels	witstuitbarmsijs	<i>Carduelis hornemanni</i> ssp. <i>exilipes</i>	Bern II
Vogels	witte kerkuil	<i>Tyto alba</i> ssp. <i>alba</i>	Bern II
Vogels	witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i> ssp. <i>alba</i>	Bern II
Vogels	witvleugelstern	<i>Chlidonias leucopterus</i>	Bern II
Vogels	witwangstern	<i>Chlidonias hybridus</i> ssp. <i>hybridus</i>	Bern II
Vogels	woestijngrasmus	<i>Sylvia nana</i> ssp. <i>nana</i>	Bern II
Vogels	woestijnvink	<i>Rhodopechys githaginea</i>	Bern II
Vogels	woudaap	<i>Ixobrychus minutus</i> ssp. <i>minutus</i>	Bern II
Vogels	zuidelijke bonte strandloper	<i>Calidris alpina</i> ssp. <i>schinzii</i>	Bern II
Vogels	zwartbuikwaterspreeuw	<i>Cinclus cinclus</i> ssp. <i>cinclus</i>	Bern II
Vogels	zwarte ibis	<i>Plegadis falcinellus</i> ssp. <i>falcinellus</i>	Bern II
Vogels	zwarte mees	<i>Parus ater</i> ssp. <i>ater</i>	Bern II
Vogels	zwarte ooievaar	<i>Ciconia nigra</i>	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochrurus</i> ssp. <i>gibraltariensis</i>	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochrurus</i> ssp. <i>phoenicuroides</i>	Bern II
Vogels	zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i> ssp. <i>martius</i>	Bern II
Vogels	zwarte stern	<i>Chlidonias niger</i> ssp. <i>niger</i>	Bern II
Vogels	zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i> ssp. <i>migrans</i>	Bern II
Vogels	zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i> ssp. <i>atricapilla</i>	Bern II
Vogels	zwartkopgors	<i>Emberiza melanocephala</i>	Bern II
Vogels	zwartkopmeeuw	<i>Larus melanocephalus</i>	Bern II
Vogels	audouins meeuw	<i>Larus audouinii</i>	Bern II, Bon I
Vogels	bastardarend	<i>Aquila clanga</i>	Bern II, Bon I
Vogels	dunbekwulp	<i>Numenius tenuirostris</i>	Bern II, Bon I
Vogels	dwerggans	<i>Anser erythropus</i>	Bern II, Bon I
Vogels	grote trap	<i>Otis tarda</i> ssp. <i>tarda</i>	Bern II, Bon I
Vogels	kleine torenvalk	<i>Falco naumanni</i>	Bern II, Bon I
Vogels	kroeskoppelikaan	<i>Pelecanus crispus</i>	Bern II, Bon I
Vogels	oostelijke kraagtrap	<i>Chlamydotis undulata</i> ssp. <i>macqueenii</i>	Bern II, Bon I
Vogels	roodhalsgans	<i>Branta ruficollis</i>	Bern II, Bon I
Vogels	roze pelikaan	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Bern II, Bon I
Vogels	waterrietzanger	<i>Acrocephalus paludicola</i>	Bern II, Bon I
Vogels	witbandzearend	<i>Haliaeetus leucoryphus</i>	Bern II, Bon I
Vogels	witkopeend	<i>Oxyura leucocephala</i>	Bern II, Bon I
Vogels	zearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bern II, Bon I
Vogels	blonde ruiter	<i>Tryngites subruficollis</i>	Bon I
Vogels	siberische taling	<i>Anas formosa</i>	Bon I
Vogels	steppekieveit	<i>Vanellus gregarius</i>	Bon I
Vogels	witooievaar	<i>Aythya nyroca</i>	Bon I